

LIV OG GLADE DAGE I STRIB

Af Uwe Clausen

Den første festival løb af stabelen i 1965. Den blev en mangfoldighed af aktiviteter, som byens foreninger stod bag. Næsten halvdelen af byens beboere var efterhånden involverede. Omsætningen og besøgstallet steg og steg. Overskuddet tilfaldt de deltagende foreninger. Da det 20. århundrede randt ud, løb tiden også ud for Strib Festivalen.

Året er 1964. Nu må Strib vågne op af tornerosesovnen, mente en del af byens håndværkere og handlende, deriblandt tømmehandler H.P. Jørgensen, malermester Poul Daugaard, købmand Johs. Rasmussen, gartner Karl Hansen og mælkehandler Niels O. Jørgensen. De mødtes, og det førte til stiftelse af Initiativrådet for Strib og Omegn (I-rådet), hvis formål var at virke til gavn for byen. Formand blev Poul Daugaard.

SOMMERFEST for hele familien
24. og 25. juli

STRIB FESTIVAL

The Danish Sharks
Katy Bødtker
Todo Garden, Odense
Kæmpe Tivoli

MELODI MIXERS
De 4 esser og Mona
Jernbaneorkesteret, Fredericia
Stor mannequinopvisning
med publikumsgaver

På festpladsen findes endvidere: Stor tombola, fiskedam, restaurant
æbleskivetelt, polsebar, forskellige udstillinger m. m.

✕ VI MØDES I STRIB! ✕

Annonce i Middelfart Venstreblad for Stribs første festival i 1965.

Man havde mange ideer. En af dem var at få en flagallè. Pengene skulle skaffes ved at lave en byfest. Men først måtte 11 sribonitter garantere for startkapitalen med 100 kr. hver. En af garantierne, Karl Hansen, husker, at hans mor frarådede ham det med ordene: "Du får aldrig de penge igen". Det skulle vise sig, at den profeti slog aldeles fejl.

Byfesten bliver til festival

Det er første gang, der arrangeres stor byfest i Strib, skriver Fredericia Dagblad 19.7.1965. Bag arrangementet står initiativrådet, turistforeningen, Strib trop, idrætsforeningen, radioklubben, grund-ejerforeningen og handels- og håndværkerforeningen, skriver bladet.

Festpladsen fik plads på det grønne areal på hjørnet af Idrætsvej og Øster Alle. Her stod allerede Strib Idrætshal (det senere forsamlingshus), som byens beboere i begyndelsen af 50'erne selv havde opført. Der blev udskrevet en konkurrence blandt skolebørnene om at give byfesten et andet navn. Det blev ordet Festival, der var et ret nyt ord på den tid.

Den 24. og 25. juli 1965 var således starten på Festivalen.

Foreningerne fremstillede selv boderne. Der var mannequinopvisning, fest i hallen, tivoli på pladsen, og på scenen optrådte sangerinden Katy Bødtger. Man besluttede, at udgiften til de optrædende for fremtiden blev dækket af den stadeleje, tivoliet skulle betale. Entreen til festpladsen var 1,50 kr. Billetten gjaldt samtidig som lodseddel. Præmien var otte dage

i Strib(!). Senere blev præmien dog en rejse til Harzen eller Mallorca. Johs. Rasmussen sad i en campingvogn og var kasseimester sammen med Ejler Barløse.

Omsætningen blev 32.000 kr. Overskuddet på 10.000 kr. blev fordelt ligeligt mellem en slagalle og de medvirkende foreninger.

Tyrolere en dag i 1984. Fra venstre: Ester Jacobsen, Allan Buch, Tove Madsen, Bente Buch, Svend Jacobsen, Budde Kristiansen, Kaja Gertsen, Svend Gertsen, Lilli Pedersen, Bent Olsen, Flemming Pedersen, René Pedersen, Kirsten M. Pedersen, Børge Kristiansen, Knud Gertsen og Henning Madsen. Tyrolerne var ikke bare et festligt indslag på festivalen, de hyggede sig gevaldigt med bl.a. muntre planlægningsmøder og udflugter. Foto udlånt af Bengta Christiansen.

Tyrolerkroen en populær succes

Karl Hansen havde været på en tur til Nürnberg og kom hjem med en god ide. Han foreslog, at man lavede en tyrolerkro.

Med fra starten var bl.a. skorstensfejermester Harry Jørgensen og hans kone Irene, blikkenslagermester Wagner Rehr og Niels O. Jørgensen.

Man skænkede fadøl, og det var så populært, at man om søndagen løb tør. Hvad så? Niels O. Jørgensen, der bestyrede kroen, måtte kravle under disken og hælde øl fra pilsnerflasker op i anlægget, så illusionen om, at der blev serveret fadøl, blev bevaret. I årene fremover var der dog øl nok til de tørstige sjæle. I f.eks. 1975 blev der solgt 3.700 liter øl.

Der var sang og bægerklang, og medhjælperne på kroen optrådte i tyrolertøj, de selv havde syet, så atmosfæren blev så autentisk som mulig. Senere blev kroen ledet af Flemming Pedersen gennem flere år og efter 1989 af René Pedersen.

Marsvinet Gulle svømmer gennem en ring. Helen Grue lærte også Gulle at spille bold, trække en lille båd med et barn i og springe op af vandet og ramme en bold i en snor. Gulle er opkaldt efter fisker Guldbrandt, Middelfart. Foto: 1970. Søren Hechmann Andersen, festival i 1970.

I 1982 købte festivalen et tremasters telt, og kroen blev til Tyrolerteltet. Der blev mere plads, men flere syntes, at noget af den intime atmosfære måske nok gik tabt. Når der ikke var festival, blev teltet udlejet til andre foreninger i omegnen under ledelse af Erik Kristensen.

Regnvejsforsikring

Festivalen blev efterhånden et større foretagende med en vis risiko. Man besluttede derfor i 1967 og årene fremover at tegne en regnvejsforsikring, der dog i hele festivalens levetid aldrig kom i brug. Ganske vist faldt der regn i årenes løb, men ikke nok til at forsikringen udløstes.

At holde festival den sidste weekend i juli var fint valgt, idet man næsten altid havde godt vejr. Sommetider for godt, så folk gik til stranden i stedet for til festival.

Marsvin på havnen

I 1970 stod den nye Lillebæltsbro færdig. En søndag før åbningen kunne man gå over broen. Havde man købt billet til denne gåtur, gjaldt den også som entre til festivalen. Det år kunne man også besøge Marsvinestationen på havnen formedelst en kr. for børn og to kr. for voksne. Stationen var et videnskabeligt eksperiment under ledelse af biologen Søren H. Andersen. Her kunne man se et marsvin med navnet "Gulle" boltre sig i det lille bassin.

Desuden var der veteranogkørsel fra Middelfart til Esso-havnen i Strib. Det blev senere udvidet til kørsel Strib-Fredericia under sloganet "kør Lillebælt rundt". Jernbanesporet blev også brugt til skinnecykelvæddeløb nogle år senere med start udfor Tangmosen til havnen.

Den førende på Fyn

I 1976 kom der noget nyt: et loppemarked ledet af loppedirektørerne Niels Juel Mathiasen og Palle Søndergaard Christensen. Det var i høj grad med til at øge festivalens overskud.

Ved festpladsens indgang stod Helge Nielsen og hans medhjælpere som kontrollører, og de fik travlt. "Mød din nabo. Kom til Strib Festival", sagde man. Også mange tidligere sribonitter kom til byen og mødtes her med gamle venner og bekendte. Man arrangerede gratis bustransport fra Middelfart, hvis man samtidig købte billet til festpladsen.

Og der var selvfølgelig gratis færgefart fra Fredericia til Strib. Pressen skrev: "Det ser ud til, at festivalen er blevet en gedigen succes" (Middelfart Venstreblad 1975). "Det er imponerende, at en by med blot 1200 husstande kan stable et sådant arrangement på benene" (Melfar-Posten 1981). "Her kan hverken Middelfart eller Fredericia være med (Elbobladet 1981). "Godt gået Strib – ikke mange gør jer det efter" (Elbobladet 1996).

Det var den absolut førende festival på Fyn i disse år. Overskuddet blev på hele 65.000 kr.

*Tre centrale personer, Palle Søndergaard Christensen, Karsten Jensen og Niels Mathiasen slapper af over en kop kaffe i hallen i 1981.
Foto: Udlånt af Palle Søndergaard Christensen.*

Kendte solister på festivalen

Samtidig kom der nye foreninger og aktiviteter til. Stribs damer leverede arbejder til Håndarbejdsbodens tombola under ledelse af Lisbeth Stenderup. I 1983 var der 600 gevinster, og der blev hurtigt udsolgt. Stribgårdens Grundejerforening havde en succesrig spidstegningsbod. Idrætsforeningen kom med Orla Nielsens selvkonstruerede kraftprøve, dvs. man slår med en stor kølle på en affjedret blok. En metalgenstand stiger til vejrs og rammer en klokke overst oppe. Handels- og håndværkerforeningen havde restauranten "Pavillonen" i hallen. Her inviterede man bl.a. til ålegilde og fik i 1982 selveste Wandy Tworek til at optræde. Der var også sejlerkro og udlejning af rideheste (lille hest en kr., stor to kr.).

På festpladsen kunne man i 1977 og flere år fremefter desuden købe lodder i en tombola, hvor den populære præmie var en pony.

Gennem årene optrådte også mange af tidens kendte solister på festpladsens scene: Dorte Kollo. Jodle Birge. Birthe Kjær. Bamses venner. Hilda og Keld Heick. Tommy Seebach. Laban og mange flere. Højdepunktet nåedes i 1980, da Bjarne Lilller kom og sang den populære "Ensom dame 40 år". Aldrig havde man set så mange mennesker stå i kø – helt ned til Øster Alle – for at komme ind til festpladsen.

Organisationen

En festival af den størrelse kræver en god organisation. I spidsen stod I-rådet med Niels Juel Mathiasen som formand. Han blev afløst af Arne S. Andersen i 1988. 1999 blev Torben Iversen formand for I-rådet.

Festivaludvalget havde Palle Søndergaard Christensen som formand fra 1977, hvorefter han blev afløst af Erik Kristensen i 1989.

Derefter kom Kristian Madsen til.

Erik Kristensen blev i 1975 forvalter af festivalens materiel. Indkøbet blev ledet af Leif Hansen indtil 1987, hvor han afløstes af Michael Kjær Hansen. For PR-arbejdet og annonceringen stod Karsten Jensen, der sendte Marius Laursen og Poul Erik ud i oplandet for at sætte plakater op.

Man gjorde også reklame for festivalen ved at fordele streamers til bilisterne, der til gengæld kunne vinde vin. Jørgen Schelde sørgede for, at elforsyningen fungerede.

Strib Festivallobet var i flere år i 1980'erne på programmet. Her er løbet skudt i gang. Fem km rundt i Strib i fuld fart. Foto: Strib-Røjleskov lokalarkiv.

Strib bliver større

I 1977 blev Stribgårdens jorder udstykket, og i de følgende år voksede indbyggertallet. Efterhånden var man oppe på hele 500 frivillige medhjælpere fra 24 foreninger, hvoraf mange gav afkald på noget af deres ferie for at være med. Der blev oprettet en kantine i hallen, så medarbejderne kunne styrke sig under arbejdet.

Det sociale samvær fik stor betydning for sammenholdet i byen. Arbejdet blev belønnet med del i overskuddet til deres foreninger samt en medarbejderfest i hallen efter festivalen. Til en af de første i 1969 blev der serveret et stk. sildemad, to stk. fint smørrebrød, ost, og Albani gav en øl eller vand. Samme aften blev det bekendtgjort,

hvor meget de forskellige foreninger fik tildelt af overskuddet, der blev fordelt af I-rådet. Medarbejderfesten så man frem til. I 1994 var der således tilmeldt 400 deltagere.

Morgenbord med overskud

I 1981 indførte man igen noget nyt, som svømmeklubben "Delfinen" stod for: fælles gratis morgenbord søndag morgen ved opstillede borde på Idrætsvej og helt ud til Øster Alle. Der var i begyndelsen dækket op til 1000, men der kom 1200. Det blev så populært, at det tiltrak ikke blot byens borgere, men også et par af landevejens farende svende havde fundet vej og kvitterede med guitarspil.

Flaget gik til tops, når der var festival i Strib. I 1980'erne samlede et gratis morgenkaffebord over 1000 mennesker. Foto ca. 1981: Strib-Røjleskov lokalarkiv.

Nogle grand old festivalmen. (fra venstre) Johannes Stensgaard, Johannes Rasmussen, Poul Daugaard, Karl Hansen og H.P. Jørgensen nyder en fadøl i 1987. Snap-shot fra video 1987, Strib Lokal TV.

Tyroleren Børge Kristiansen kommer med øl til Gustav Bering, angivelig til hans optræden på bordene. Snap-shot fra video 1987, Strib Lokal TV.

Som underholdning sprang Gustav Bering til stor moro over bordene med to fyldte ølglas (uden at spille). Og morgenbordet gav overskud! Det skyldtes salg af Gammel Dansk m.m. for mere end 15.000 kr.

Stadig flere og flere aktiviteter

Efterhånden var næsten hele Strib involveret i festivalen. Rita Faurschous årlige festivalkrus blev solgt for 100 kr. De var så eftertragtede, at det siges, at de senere som samlerobjekter blev handlet til 6-700 kr.

Der var havnefest arrangeret af Strib Bådeklub. Her kunne man overvære kapsejls, vandskiopvisning af Strib Vandskiklub, opvisning af en helikopter, sejls med skipper Carl Hennings skib "Ellinor" og meget mere. Her stod Brugsens slagter, John Sørensen, i 1979 og solgte 500 røgede sild og makreller.

Det kulturelle blev også tilgodeset. Under mottoet "Musik og Kunst" stod Johs. Steensgaard i spidsen for klassiske koncerter med ensembler og solister, deriblandt Stribs egne Lotte Toftemark og Knud Erik Deckert i Strib Skoles aula og senere i Strib Kirke. Derudover kunstudstillinger med Stribs efterhånden mange kunstnere i Sognegården.

I 1977 og årene fremover arrangerede Strib Handels- og Håndværkerforening på festivallørdagen et gademarked m.m. på Vestergade, som yderligere trak folk til byen.

Samme forening stod for udnævnelsen af Årets Stribborger. Byens borgere kunne stemme, og navnet blev offentliggjort på festivalens scene søndag aften, hvor Årets Stribborger ud over hæderen fik et diplom. Her udnævnte I-rådet også Årets Festivalist blandt medarbejderne.

*En festivaften i 1986 ankom 20 violinspillere fra København. De havde på en campingplads ved Baaring hørt om arrangementet. Med 30 spillemænd med arrangøren Peter Chris (midt i billedet med ryggen til) var der gang i den i Kværnen, og de spillede og dansede til den lyse morgen.
Foto: Flemming Adamsen.*

I 1979 kom Strib Revyen til. Den blev opført af Strib Amatørerne med stor succes. Af pladshensyn blev den opført i hallen weekenden før festivalen. Til generalprøven inviterede I-rådet pensionisterne til kaffe og kage.

I 1980'erne startede man Strib Festivalløb. Der var ballonopstigning på fodboldbanen, og man fik sågar et uofficielt VM i en specialtriathlon bestående af skak, løb og bueskydning. Der var også folkemusik i Peter Christoffersens lade "Kværnen" af "Elle-folket". I 1987 kom Børnefest-i-land og Indianer-landsbyen med snobrødsbagning og bueskydning, arrangeret af FDF. 1981 var året, hvor man nåede det største antal besøgende, nemlig 17.000.

En hel festivaluge

Efterhånden blev det til en hel festivaluge. Tager vi 1986, så programmet således ud:

Om fredagen revykavalkade, søndag var der havnefest, mandag alkoholfri diskotek med byens eget rockorkester "Kælderrock", tirsdag bankospil, onsdag var der klassisk musik og kunstudstilling. Torsdag var der jazzbal med det lokale Papa Borres Jazzkapel, fredag åbnede festpladsen, lørdag var der festivalskak og gademarked. Søndag morgen fandt Fyns længste morgenbord sted og dagen sluttede med et kæmpe festfyrværkeri.

Brøndumhus

I 1987 nåede overskuddet op på 80.000 kr. I-rådet besluttede derfor at købe en ejendom på Abelone-lundvej af Jens Brøndum. Det blev en selvejende institution, hvis første bestyrelse bestod af Erik Kristensen, Olav Jonassen og Knud Christiansen. Det skulle anvendes som medborgerhus under navnet "Brøndumhus", men blev i første række brugt til opmagasinering af festivalens materiel.

25 års jubilæum

1989 var 25 års-jubilæumsåret. Katy Bodtger blev ligesom i 1965 inviteret igen. Denne gang med koncert i kirken. Der var cabaret "Sommer i Tyrolerteltet" opført af Strib Amatorerne.

Foreningen GUF (God underholdende folke-musik) blev dannet og arrangerede koncert i hallen med bl.a. Lasse og Mathilde, Fisker – Thomas og Dræsinebanden. Strib Festival blev således fødsels-hjælper for den senere succesrige Strib Vinterfestival.

Jubilæumsåret skulle slutte med et kæmpe festfyrværkeri, fortæller Palle Sondergaard, men regnen satte desværre ind, og det endte med aflysning. Det år var omsætningen på knap en mill. kr., og overskuddet blev 160.000 kr. til glæde for foreningerne.

Fulderikker og hærværk

Men festivalen forløb dog ikke uden problemer. I 1984 øvede et par berusede unge mennesker på vej hjem fra festpladsen hærværk. Det gik bl.a. ud over butiksruder, der blev knust med flagalleens flagstænger. Det blev for meget for de to byrådsmedlemmer fra Strib, Morten Weiss-Pedersen og Johannes Gregersen. De foreslog ifølge Fyens Stiftstidende, at byrådet drøftede de unges umådeholdne drikkeri. Kristian Madsen gjorde i avisen opmærksom på, at der ikke sælges øl til 15-17 årige, men at man selvfølgelig ikke kan se, om de ældre køber øl til dem. Vi har i de år, jeg har været med, ikke haft nogen til udpumpning på sygehuset, oplyste Kristian Madsen. Resultatet blev ifølge Johs. Gregersen, at politiet holdt endnu skarpere øje med ballademagere, hvis der var optræk til voldelige optrin.

Juli 1989 kunne man i Middelfart Venstreblad læse, at der havde været et overfald på festpladsen. Gerningsmanden fra Odense var blevet pågrebet. Der har næppe været mere vold og hærværk i Strib end ved andre lignende arrangementer i landet.

Festvalledelsen i 1994. Fra venstre Kristian Madsen, Ulrik Thomsen, Arne S. Andersen, Michael Kjær Hansen og Benny Sørensen. Forrest den første Stribplakat, som Grethe Gitz havde lavet.

Foto: Strib- Røjleskov lokalarkiv.

Den sidste svære periode

Stribs kunstnere bidrog også til festivalen med en plakat udført af en ny kunstner hvert år. Grethe Gitz blev den første i 1994. Disse plakater prydede også forsiden af festivalens programhefte, der blev uddelt til alle husstande i Strib.

1990'erne igennem var en svær periode for festivalen. Bortset fra 1990 og 1991, hvor man kunne uddele omkring kr. 100.000 til foreningerne, blev overskuddet betydeligt mindre end i de foregående år.

Kristian Madsen fortæller, at der kom nye lovkrav, hvilket betød større udgifter. Lejlighedsbevillinger, som tidligere var gratis, måtte der nu betales 500 kr. for. Der kom også krav om toiletvogne, renovering af pladsen samt leje af hallen til kommunen. Festivalens materiel var efterhånden også ret nedslidt. Udgiften til solisterne var blevet større. Og så dukkede i disse år flere festivaler op rundt om i landet, hvilket havde indflydelse på antallet af besøgende.

I disse vanskelige år var Kristian Madsen festivalens koordinator og stod for festivaludvalget sammen med Michael Kjær Hansen, Benny Sørensen, Ulrik Thomsen og Arne S. Andersen.

I 1996 fik festpladsen mere plads, idet man flyttede scenen til fodboldbanen ved siden af. Men ulempen var, at festivalens intimitet, som netop var dens charme, forsvandt, mente mange.

I 1996 gav festivalen underskud og i 1997 og 1998 et meget lille overskud, skønt man stadig tilføjede noget nyt: Beach Volley, syngepiger i hallen, promenadekoncert på Nordenbro og elastikspring. I 1993 salutede Sophiæodde Saluteringslaug festivalen for første gang.

Michael Kjær Hansen blev formand for festudvalget, som desuden bestod af Tonny Jensen, Finn Jacobsen, Kurt Schultz Jørgensen og Benny Sørensen. Man forsøgte med gratis adgang til festpladsen, 60'er-fest i hallen med Johnny Reimar og the Clifters. Selv med så populære kunstnere som Johnny Madsen, Michael Falch, Lene Siel samt Troels Trier og Rebecca Brüel på scenen lykkedes det ikke at få besøgstallet til at stige.

Dertil kom, fortæller Michael Kjær Hansen, at foreningernes interesse for at medvirke blev mindre, da der nu var færre penge at dele ud af. I 2000 fik man engageret dette års Melodi Grand Prix- vindere Brødrene Olsen. Det var et kup, men prisen var høj. Det blev så den sidste festival gennem 36 år.

Et varigt minde

Men Strib Festival blev et varigt minde for dem, der var med, og vil indgå i historien. Middelfarts borgmester Steen Dahlstrøm beskriver det ret rammende i Strib Festivals programhæfte for 1997: "Byen syder af aktivitet op til og under og umiddelbart efter festivalen, og det lokale engagement giver år efter år resultater, der aftvinger den dybeste respekt... Samvær, hygge, oplevelser, det er livskvalitet, og det er Strib Festival...".

Kilder:

Interview med Karl Hansen, Palle Søndergaard Christensen, Karsten Jensen, Flemming Pedersen, Erik Kristensen, Kristian Madsen, Michael Kjær Hansen og Johs. Gregersen. Festivalprogrammer og de lokale aviser.